

vesebb könyvet vehetünk és olvashatunk, ritkábban járhatunk színházba, előadásokra, stb. Kevesebbet költhetek gyermekeim tanítására, továbbképzésére nem mehetünk nyaralni, nem tölthetünk egy-két hetet a külföldön, nélkülözniem kell az oly szükséges levegőváltozást, az egész évi dohos, irdai levegő után. Folytatnám még tovább, de ennyiből is látható, hogy a konjunktura nekünk, „jól” fizetett tisztviselőknek sem hozott könnyebbséget, jólétet; az utolsó 2—3 év csak fokozta munkaerőnk kihasználását és tisztviselői gondunkat, úri nyomorunkat, úgynevezett „cifryanomorúságunk” további leplezését.

Halasi Andor

IV. A kisiparos

Erősen gondolkodnom kell, vajon találkoztam-e a konjunkturával, vagy van-e egyáltalán gazdasági fellendülés. Ha igen, kinek a javára, ki élvezi ennek áldott gyümölcsét?

Én nem, én a konjunkturáról nem tudok és azt hiszem, hogy a munkásság legnagyobb része az én nézetemet vallja. Én csak azt tudom, hogy az életszínvonalam az utolsó két évben a kétségbeesésig lesüllyedt.

Családom: hat tagból áll, hat évvel ezelőtt még pékmester voltam, öt évvel ezelőtt bérmunkás lettem. Ebben az évben nem is beszélhetek rendes keresetről, mert az év nagyobb részében nem is dolgoztam. Elképzelhető egy munkáscsalád tergedése, ha nincs kereset. Az

éhezést már lassan megszoktuk, de fáztunk is egy egészségtelen óduban. Egy 3×3 méter méretű helyiségben lakom 6 családtagommal, amelyet — ahogy tetszik — szobának, vagy konyhának lehet nevezni. Az ajtó rossz, az ablakok rosszak. Ez adta nekem a gazdasági fellendülés.

Mocsonyi L. Béla

V. A földmunkás

Rég óta érzem a gazdasági krízis nehéz rabszolgaságát. A krízist felhasználják a mi rovásunkra. 42 éves vagyok, tehát nagyon jól emlékszem a régi jobb időkre, amikor még vígan búgtak a gyári sztrérik. Én is gyárban dolgoztam. Több száz munkás testvéremmel, akik máma szét vannak szórva a szélrózsa minden irányába. Azóta mint földmunkás tengetem nyomorúságos életet, favágással töltöm a téli hónapokat, de még ez sincs mindenkor. Főfoglalkozásom, amire építem a megélhetést, az aratás volna, de már azt is lehúzótk annyira, hogy már nem vagyunk képesek családjainkat eltartani. Már karácsonyra nincs kenyérünk, pedig mi öntözzük aratunk verejtékével a száraz rögöt. Most itt van a tél, nincs tüzelő fáink, mi vagyunk a tövét és nekünk a gallya se jut.

A helyzet nem javult semmit a mi javunkra, mert ha itt-ott akadt is munka, alacsony béreket fizetnek. Mivelünk, földmunkásokkal nem törődik senki, mi vagyunk a földnek legmosohább gyermekei.

Bálint Lajos

A VOJVODINAI MUNKÁSSÁG 1938-BAN

1) az összes alkalmazott munkások száma (földmunkások nélkül)

Vojvodinában	Jugoszláviában
119.341	362.736

2) a munkásság összetétele termelési csoportok szerint %-ban

	Vojvodina	Jugoszlávia
a) ipar, gyáripar, bányászat, közlekedés	67,7	72,9
b) kereskedelem, bankok, szabad foglalkozások, egyéb hivatalok	16,9	15,1
c) háztartás, vendéglők, egészségügy	15,4	12,0

3) a munkások összetétele iparágak szerint

		m u n k á s o k		Jugoszláviából Vojvodínára eső
		száma	%	%
a)	1. közlekedés	13.930	11.7	17.4
	2. szövő ipar	11.844	10.0	19.2
	3. élelmezés	10.309	8.6	25.7
	4. építészet	9.261	7.7	13.0
	5. vas és fém	7.852	6.6	13.4
	6. ruházkodás	6.761	5.7	20.4
	7. kő	5.700	4.7	19.6
	8. fa	5.258	4.4	24.2
	9. bőr	3.676	3.1	12.9
	10. erdő	1.740	1.4	3.2
	11. nyomda	1.142	1.0	11.6
	12. villamosság	1.018	0.8	13.0
	13. vegyipar	835	0.7	7.0
	14. dohány	580	0.4	2.8
	15. papír	224	0.2	4.2
	16. egyéb	943	0.7	21.4
	összesen	80.773	67.7	
b)	1. kereskedelem	10.610	8.9	16.2
	2. közhivatalok	6.983	5.8	20.4
	3. bankok, szabad foglalkozások	2.618	2.2	8.5
	összesen	20.211	16.9	
c)	1. háztartás	12.096	10.2	19.2
	2. egészségügy	3.710	3.1	21.9
	3. szálloda, vendéglő	2.551	2.1	10.8
	összesen	18.357	15.4	
	mindhárom csoport összesen	119.341	100.0	13.8
			Vojvodina	Jugoszlávia
4)	egy napi átlag bér		19.12	23.64
	egy évi összér		617.575,582	5.072.089,112

5) az alkalmazottak száma, nemek szerinti megoszlása és a bérviszonyok a vojvodinai Munkásbiztosító pénztárak területén (vasutasok és földmunkások nélkül)

az alkalmazottak száma

	férfiak	%	nők	%	összesen
Novisád	26.406	74.3	9.104	25.7	35.510
Petrovgrád	19.410	74.7	6.549	25.3	25.959
Szombor	15.699	69.1	7.032	30.9	22.731
Szabotica	15.720	67.1	7.701	32.9	23.421
Vojvodina	77.235	71.7	30.386	28.3	107.621

az átlagos munkabérek

Novisád	22.55	15.66	20.78
Petrovgrád	19.68	13.85	18.21
Szombor	20.17	14.69	18.47
Szabotica	20.45	13.84	18.28
Vojvodina	20.68	14.53	19.12

Fálca Miklós

Krónika

— Olaszországban tavaly óta a csődök száma 31, a váltóóvatolások száma 42 százalékkal emelkedett.

— A Nemzetközi Munkaügyi Hivatal évi jelentése kiemeli, hogy az 1938 év az előzőhöz képest úgy a munkabért, mint a munkaidőt és a munkanélküliséget illetőleg rosszabb volt. A munkabérek az Egyesült Államokban, Franciaországban, Belgiumban és Angliában emelkedtek, míg Japánban, Németországban és Olaszországban erősen csökkentek. A munkaidő csak Délamerika egyes államaiban, Jugoszláviában és Magyarországon csökkent, míg Franciaországban heti 45 órára tőltek ki. Németországban és Japánban még rosszabb lett a munkaidő (heti 60—72 óra).

— A francia kormány betiltotta a „Giornale d'Italia” terjesztését az ország területén.

— Olaszország leggazdagabb városában, Milánóban a húsfogyasztás fejenként és évenként 34 kilóra esett, aminek következtében sok mérszárszék becsukott.

— Németország államadóságai, amelyek levek óta belföldi forrásokból a honi lakosság önkéntes, de főleg kényszer-hiteleiből származnak és amelyek hivatalos kimutatás szerint 1937 januártól 1938 januárig 3 ezer 600 millió márkával növekedtek, ugyan ezen hivatalos összeállítás szerint múlt év januárjától ez év januárig 9200 millió márkával növekedtek és összesen 28 milliárd márkát tesznek ki. Ez hasonmása a múlt háború végén (1917—18-ban) volt németországi pénzügyi helyzetnek, amikor a kölcsönök voltak egyetlen a német állam forrása.

— A Földművelésügyi Minisztérium becslése szerint Jugoszlávia idei buzatermése 282 ezer vagon, azaz 20 ezer vagonnal kevesebb mint tavaly.

— A noviszádi „Dan” jelenti, hogy a jugoszláviai németiség szövetsége, a „Kulturbund” elrendelte, hogy minden nős tagjának legkevesebb 4 gyermeke kell hogy legyen, mert különben törlik az egyesület tagjai sorából.

— A bécsújhelyi bíróság 4 és 6 hónapig elzárásra ítélt 2 osztrák munkást, akik nem akartak Németországba menni az erődítményeken dolgozni.

— Az új szovjet-lengyel kereskedelmi szerződés alapján Lengyelország 3.000 tonna gvapotot vásárolt a Szovjettől, ami által kb. 4 millió zloty értékű devizát takarít meg.

— Az idei év eső negyedében Németország kivétel Hollandiába 10, Angliába 25, Franciaországba 27, Olaszországba 17 százalékkal esett.

— A Reichskredit-Gesellschaft adatai szerint a német erődítmények, autók és fegyverkezési gyárak részére elvet föld 360 ezer személy részére elegendő gabonát termelni.

— A párisi „Matin” szerint a Pajna legutóbbi áradása a német u. n. Siegfried vonal egy részét hasznavehetetlenné tette.

— A japán terror miatt a tien-cini kínai tisztviselők tömegesen lemondanak állásaikról.

— Ötszáz csehországi zsidó menekült fellázadt és megtámadta a „Parita” nevű hajó kapitányát és legénységét, mert két hónap óta hollyonganak ezzel a hajóval és sehoh sem engedik őket partraszállni.

— Oroszországban az idén rekordgabonatermés volt és meghaladja az 1937 évi rekordtermést, amikor 12 millió vagon gabona termelt.

— Lengyelországon keresztül Franciaországba érkezett 540 cseh menekült, akik min. önkéntesek a francia hadseregben akarnak szolgálni.

— Angliában a pótválasztásokon